1. Külwi ajast *).

Külwi aeg aitab külwatud wilja kasu palju enam ja teeb tema saaki palju rohkemaks, kui seda mitmed arwawad. — Milal seda ehk teist wilja külwada, wõib wäga kergeste ära eksida, ja et selle jures mitte eksitust ei tuleks, on wäga palju teadmist tarwis.

On ka tarwis wäga tähele panna, et seeme ükspäinis sõis külwatud saaks, kui maa mitte wäga niiske ehk kuiw ei ole, kui ta rohtudest puhas on ja kui ta juba pärast kündmist easte on kinni waiunud.

Kõige parem külwi aeg on sõis, kui ma juba nattuke kobeks on läinud ja ta peal juba rohi akkab tõusma. Külwi aia wälja-walitsemises pole mitte tarwis kalendri päewade peale waadata; aga palju parem sõis töösse akkata, kui ilm ja põld seks kõlbawad. Iseäranis peab õhu peale watama. Kõik seemned, mis märja ja soja ilmaga sawad maha külwatud, andwad palju paremad wilja, kui

*) On wõetud wene keelest; wata „Talu rahwa leht" Nr. 22, 1862 aast.

need, mis külma, kuiwa ja tuulse ilmaga sawad maha külwatud. Kõige wähemast peab külwi tööd sõis ette wõtma, kui tuul omakust, põhjast ehk omaku-põhjast on, sest sõis ilm on kuiwem, kui muul aial. Parem külwi aeg on sõis, kui tuul õhtust ehk lõunast on, sest sõis on ilm mitte ükspäinis niiske, waid ka enamiste ikka soe.

Kui wara ehk kui ilja sui ja tali wilja maha külwata, selle jures peab tähele panema, et tali wiljale warane külw ikka enamist parem on. Külma maa kohtades peab weel waremine külwama, et oras talwe aiaks tugewaks saaks.

Juba on katsutud, et wäga ea on tasase ilmaga külwata, kui tuule õhk aga wähe maad mõda lehwitab. On ka tähele panemise wäärt, et oras kergemine tõuseb ja wili pärast jõudsamine kaswab, kui külwi neil päiwil ette wõetakse, millal päewa tõusmise aial ilm udus on. Wäga suur kasu tuleb ka sest seemne idanemisele ja wilja kaswule, kui seemned õhtu saawad wälja külwatud, terwe öö sisekündmatta jäwad, et kaste neid niiskeks tõmbaks, ja sõis omaku sisse kõutud sawad. Aga kui külma on karta, sõis ei rohi mitte seemnid õõse mulla peäle jätta.

Mis nüid sui wiljasse pudub, sõis peab ütlema, et tema külwi aeg seda mõda peab olema, kuidas maa seisus ja omadus on, ja kuidas õhu ja wilja enese omadused on. Siis meie eksiks kül, kui meie kewade sause maa

Eesti rahwa kalender 1863, lk. 20